

САҢА ОЛОХ

Чурапчыга күн тахсар

ХАҢЫАТ 1951 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ТОХСУННЬУ 13 КҮНЭ – РФ БЭЧЭЭТИН КҮНЭ

Чурапчыбыт улууһутар «Чурапчы улууһа (оройуона)» МТ баһылытын Саҥа дьыллааһы баала бэйһэл тохсунньу 14 күнүгэр «Айылы» культура уонна духобунай сайдыы кинигинэр үрдүк таһымага ыһтылара быһааннар. Манна мустубут дьону интэриэһинэй конкурстар, соһучу түгэннэр күүтэлэр. Ону таһынан «Айылы» тохсунньу 13 күнүгэр 100 сылын үбүдүйүдэх күнэ, улуу суруйааччыбыт С.С.Яковлев-Эрилик Эристин төрөөбүтэ 120 сыллаах үбүдүйүтэ, Нерюнгри-Чурапчы доҕордуу сайыына олохтоммута 35 сыллаах үөрүүлээх дьаһата у.д.а. улахан суотталаах түгэннэр билигини күүтэлэр. Георгий Прокопьевич төрөөбүтэ 100 сыллаах үбүдүйүтү тэрэһиннэр правительственной

ТЭТТИК СОНУННАР

ветераннар баалара, тохсунньу 14 күнүгэр Дьокуускайга үгэс буолбут республика эдэр ыччаттын баала буолуохтара.

Сылын айы ыһтылар улуус дьаһалтатын нэһиликтиннээ иннингэр үлэтин-хамнаһын отчуота тохсунньу 17-20 күннэригэр ыһтылыаҕа. Улуус дьаһалтатын баһылыга, уларашениелар начальниктара, тэриигэ салайааччылары түөрт делегацияга арахсан улуус нэһиликтэрин, Чурапчы кинигин кэрийэн сыл устата ыһтылыбыт үлэни отчуоттохтара, инники быһааннары торумнуохтара. Оттон тохсунньу 25 күнүттэн республикабыт салалтата бийиги улууслутугар үлэни билгиннэркээ.

Быйыл улууслутугар үгэс суотталаах дьаһатар балитаналлара быһааннар. Ол курдук, хоту көһөрүлүү 70 сыла, улуонан, профессор, кэни тутта аһтылар кинигит Георгий Прокопьевич Башарин төрөөбүтэ

комиссия үлэни ыһтар, кини аһтыгар аһтылаах өрөгөйдөөх ыһтыах бэйһэл бэс ыһын 21 күнүгэр ыһтыларга номнуо быһаарылыбыт.

Үөрэхтөөһүн эйгэтэигэр «Инникигэ харыы» научнай-практической конференция республикатааһы түһүмэҕэ ыһтылан түмүктэр табыстылар. Манна таһынан «Мэҥэ сыл аһын ыһтылар республикабыт Президентин Саҥа дьыллааһы харыытыгар улууслутуган 36 оҕо кыттыыны ылан, Сахабыт сирин аҕа баһылыгыттан бэлэхтэри тутан үөрдүлөр-көтүлөр. Ону тэнэ Муҕулайтан төрүттээх ЧРОСИО үөрэнээчигэ Жеза Пермьяков Кремль харыытыгар сыһыан, манна мустубут дьон иннингэр сахалыы ырыаны эйгэртэ ыһтыан, Россия Президентэ Дмитрий Медведев илиитигэртэн Махтал суругу тутан, дьон-сэргэ биһирэбилин ылан кэлэ.

«СО» кorr.

СИҤА СОНУННАРА

РФ. Саҥа дьыллааһы үһүн өрбүлүтэр түмүктэнэннэр үөрэх, үлэ саҕаланна. Ону кытта тэҥнэ бу кэмгэ дьаһтыах элбиктэр кутталыах дьон Россия кылаабынай санитарнай бырааһына, Роспотребнадзор салайааччыта Геннадий Овощенко иһигиннэрэ. Оҕуоха саамай кутталыах күннэригэр тохсунньу 16-17 күннэрэ буолуохтара дьон бэлэтээн эттэ.

ДФО. Бүгүҥү туругунан, Далайай Восток регионутар 39 переправа аһыллан үлэнир, ол иһигэр Саха Республикаһыгар - 16, Камчатский кыраайга - 3, Магадан уобалаһыгар - 1, Амур уобалаһыгар - 9, Хабаровский кыраайга - 7, ЕАО - 2, ЧАО - 1. Ааспыт сууккага Хабаровский кыраайга өссө икки переправа аһыллыа дьон икки аһылаах бэйһы-майгы министерствотын пресс-сулуусуната биллэрэр.

СР. Тохсунньу саҥата Саха сирин баһылар өтүгэр олус тымыһы күн-дьыл турда. Халлааны кэтээн көрөөнүлөр иһигиннэрэллэринэн, Амма улууһутар салтыан температурата -54 кыраадыска төһө сарытта. Манна тэнэ Саха сирин кээсэ улуустарыгар 50-53 кыраадыс тымыһыбуола.Өрөстүүбүтүкэ бары кэрнээтэ улуустарыгар туман турар. Тохсунньу ый томоорон тымыһыта өссө биэстэн итэһэрэ суох күн турара сабадаланар. Дьокуускайга бу күннэргэ -45 кыраадыс дьон ИТАР-ТАСС иһигиннэрэ. Саха сирин тыһыс тымыһыта Мигадан уобалаһын сорох территориятын хаарыта. Бокатун түүн Халымада минус 45-48 кыраадыска тийэ сарытта.

РФ. Тохсунньу 18-22 күннэригэр Хабаровскийга

«Ледовая фантазия» норуоттар икки ардыларынааһы куонкурус буоллары турар. Бу күрэх быйыл XI-с төгүдүн ыһтылар. Күрэххэ Португалиятыан, Латвиятыан, Магадантан, Саха сириттэн, Приморьсктан уонна Иркутскийтан уран тарбахтаах миастарлар кэлэн күрөс быһаарылыһтара.Саамай кэрэ кестүүдээх муус онһуку оторбут кыһыкэ - 50 тыһ. солк. иккис миастар - 40 тыһ. солк. үһүсүс - 30 тыһ.солк. туттарылар. Манна тэнэ 3 анал биринс олохтонно.Тэрэһиннээтэ Япониятан биллэр-кестөр скульптор Юнэичи Накамура кэлэр күүтүлэр. Уон сыл устата бу күрэх куорат кэни болуосаһыгар ыһтылыбыт эбит буоллар, быйыл онһукуттар улахан фонтан тула туруохтара.

СР. Бу сыла ийэ (дьэ кэргэн) халытаалын кээмэйэ 387640 солк. 30 х. тэҥнэһинэр. Бу харыыны иккис эбэтэр онтон кэлэр оҕо үс саһын туоллаһына биһэртэ туттуоха сөн. Ол эрээри ийэ халытаала дьэ-уот усулуобуйатын тупсарыага оҕо үс саһын туолу иһик да буоллар, туһанылар кыахтаах. Бэлэтээн эттэххэ, ийэ (дьэ кэргэн) халытаала сыһын айы улаатан иһэр. Ол курдук, 2007 - 250 000 солк., 2008 с. - 276 250 солк., 2009 с. - 312 162 солк., 2010 с. - 343 378 солк., 2011 с. - 365 698 солк., 2012 с. - 387 640 солк.

Бастакытынан, дьэ аһааһыта эбэтэр чаһынай дьэни тутууга, өрөмүөннээһинигэ, ситардан, уларытан онорууга ийэ халытаала туһанылаһан сөн. Манна таһынан ипотека сорох чаһыан толоһуннээтэ аһаар кыахтаах. Сүрүн усулуобуйага:

аһылаһылар дьэ Россия иһигэр баар буолуохтаах. Иккисинэн, ийэ халытаалын дьэ кэргэн халык баһарар оҕотун үөрэттэриннээтэ туһанылаһан сөн. Манна оҕо саада, оскуола, бары үөрэх кыһата киирэр. Сүрүн усулуобуйага - оҕо 25 саһын туола иһик буолуохтаах.

Үсүнүнэн, ийэ халытаалын үбэ-харыыта үлэ пенсиятын муһундулар чаһыгар (накопительной) туһанылаһан сөн. Онуоха пенсия фондатыгар тустаах сайабылыанна сурулара ирдэнилэр.

СР. Үөрэх эйгэтин сайыныары 2007-2011 сс. государственнай программатын чэрчитинэн, аһыт сыла республика иһигэр 10 оскуола туулуан үлэ киирэх Абый улууһун Урун Хайа бөһүлөгөр 176 миэстэлээх гимназия, Анаабыр Сааскылааһар 176 миэстэлээх оскуола, Уһэ-Дьаһыны Томторугар 120 миэстэлээх, Кэбээин улууһун Сиганан Куал нэһилигэр 120 миэстэлээх саҥа оскуолалар тутулуунулар, манна таһынан Нурбага 275 миэстэлээх техникескэй лицей, Олоон улууһутар 275 миэстэлээх оскуола үлэ киирдэ. Сунтаарга 165 миэстэлээх оскуола, Сунтаар Аларатыгар 90/35 миэстэлээх оскуола-спец, Усууаана Хаһаачыйытыгар 162 миэстэлээх саҥа оскуола, Ус-Алдан улууһутар 120 миэстэлээх оскуола тутулууну. Итини таһынан «Сахам сирэ XXI-с үйгэ» үгэс дьылаа хамсаһын чэрчитинэн Кэбээин Арыктааһар 60 миэстэлээх оскуола, Ус-Алданга 60 миэстэлээх оскуола тутулан үлэ киирдэр.

Саҥа тутулуубут объекттар уопсай миэстэлэртэ - 1834 тэҥнэһэр дьон үөрэх министрствотын пресс-сулуусуната кэспир.

Сэргэх дьаһал

УВУЛУӨЙ КЭНСИЭРЭ

Чакарлары албан аһтылар, кэни туттар күтүөспүт, халык дьэ кэргэн аҕа туттубут убайлара, таһыара, алта оҕо амарах аҕата, элбэх сизэн, сизэн быраат, балыс эйгэс эһэтэ, үлэ, сизна астерана, тойкуеут, ырыаһыт, олонтхону толороочу Николай Никитич Григорьев быйыл тохсунньу 9 күнүгэр 60 саһын туола. Ошон сибээстэн биһэртэ төрөөбүттэригэр, кинилэр оҕолорун, таһыан сизэннэрин үмүрү хомуйан үбүдүйүт кэңсизэрин тэрийэн биһэр доһулаахтарыгар умнулуубат ураты кэһээни бэлэтээтэ.

Үөрүүлээх биһэри Чакар тойкуеуттара саҕалаһтылар. Кинилэр олонхоттон быһа тардан, алтыһылар үрдүк таас хайа үрүгэр олорон, уол оҕо орто доһула кэлэрин уруйдууларын көрөрүлэр. Салтыы нэһиликэ ыччаттара алтыс үккүтүн толорулар. Саҥара сүбүлэр сахалыы таһаһах таһан, өбүлгэстэн олорон аал уоту уматта, арыһаах саламаттыан, алааһынан, кырыһы кыһыннар кыһыһынан, сыгыт сизэннэн аһах тутта, ыһтырылаах ыһыһытыгар, бар дьонун уруйлаан тойук туойан доһулуһта.

Николай Никитич «Саха Республикаһын тыһын халыһыстыбатын туйгунун» бэлэтээн улууспут тыһын халыһыстыбатын управлениетын баһылыгына А.С.Филипов, улуус баһылытын, культура управлениетын бөһүлөгүнэй траматаларын, өйбөһүннүк бэлэти, эһэртэ суругу нэһиликэ баһылыта Т.В.Алдьонова, баһыһы халыһыстыбалар ассоциацияларын аһаһтын эһэртэ суругу М.И.Маркова туттарылар, о.д.а. эйгэс эһэртэлэрин эһилэр, бэлэхтэри ууһулар.

Үбүлүөй кэңсизэрин Николай Никитич саҕалаан хас да ырыаны толордо. Үбүлэр биһэртэ төрөөбүт быраата Григорий Григорьев, күтүөгэ, Чурапчы нэһиликтин

олохтооҕо Василий Биһиэв, оҕолоро, сизэннэрэ, сизэн биһастара, бырааттара кыттыыны ыһтылар. Балта, республикатааһы фестиваллар хас да төгүдүлээх лауреата Татьяна Биһиэв элентти норуоттар үккүлэрэ, таһы М.М.Мартынов, сизэ Валентина, күтүөгэ Айал Новгородковтар, алта оҕолор ыһтылар эһэрин эрвиннээхтик толорбут сахалыы үккүлэрэ, Айал Новгородов испит эйгэһээк ырыта доһуун аһыс таһыһан доһууоллаһа.

Кэңсизэри «Кыһыһа» (салайаачы Мария Ширяева), В.И.Оконешникова тэрийбит «Кубой» (салайаачы Сардана Макарова), Николай Григорьев, Михаил Кириллин, Дмитрий, Константин, Мироновтар, Егор Старостин о.д.а. эр дьон кыттылаах ансамбллара улаханнак кииргэттилэр. Чакарлар баһ-суох чаһыһы таланнаах ырыаһыттарынан Елена Шишенина, Дмитрий Старостини, бу ырыаларга Афанасий Ануфьев баһыһан доһуулааһытын иһэн олус аһыһыбыт.

Түмүккэ үбүлэр дьэ кэргэттэрэ, быраата, кийинтэ, баластара, күтүөгэрэ, кинилэр оҕолоро, хан-уруу аһахтара сизэһа толору таһан бары бэлэхтэрин биһэртэлэр.

Таланнаах оҕолору өһүүр акция чэрчитинэн олонхотут, тойкуеут, комусуут баһылытаргар Насти Алексеевага кэңсизэртэн киирбит үбү аһыһы сертификаты туттарылар.

Үөрүүлээх биһэри Николай Никитич кыра балта, кулутура үлэһитэ Вера Старкова, сизэн балта Айалина Лазарева иһтээн-саҕалаан, этэн-тыһан, ыһаан-туойан бэрт сэргэхтик ыһтылар.

Икки чаһтан ордук барыт кэңсизэр бүһүтүн көрөөнүлэр биһэртэ да хаалыбыт, улаханнак аһыһан, доһууһан таһаһыбыт.

Николай ФИЛИПОВ.

Санаабын этэбин

ЧУРАПЧЫ ДЬОНО КЫАЙБАТАХТАРА СУОХ

Чурапчыга «Манчаары ооньчуулары» мытыллара сылтан эрэ ордук кэм халла. Оттон бэлэмнэни үлсүр баралларыгар кэлэр сайын, эбэтэр 3-4 мй эрэ курдук, олус кэмчи бириэмэни тутан хаалыбыт. Ону да сатаан туһаннахпытна, күнүн-дьылын туран биздэринэ. Уот кураан сапылаатаарына ону кытары охуһартан ордуохтот суога, уһун ардастар түстэхтэринэ үлэ эмтэ атахтара ханна барыай. Сайын алс гыммыта баар буолуо. Чурапчыга ити «ооньчуулар» бараллара биллибитэ ыраатта ээ. Хаарыан сыллара мүчү туттубут дуу, мунаахсыһыбын. Кэлэ-бара быһыта охсон сырыттааха, бэлэмнэни мөлтөх буолларына «ооньчуулары» атын сиргэ көһөрүүктэрэ үһү диэтчилэр эмис бааллар. Ама оннук буолларай? Хайыатынан, телевизорунан иһитиннэрини тийибит дуу дээн санаталаан ыларын.

Манчаары үөскэпит тоусу томтороох Чурапчы барахсаны «сууйбакка», «тараабакка» кур бэйэтин кубулуйуулааха, киирэр тахсар аартыктарыан садалаан ыһан-тогон, иһитал-таннал тустуут тугууларбытынан ыһыттырбытын көрсүөх бэйэбит буолуога. «Хайа бу тугуй, ханна кэллибит?» диэткэрэ суога дуо? Минтин үүһэ-хайа тутар, кыбыстар боптуруобум ити, ол да иһин салтар хайыат ивөгү санаабын атастаһан суруйабын. Улахантан улахан кээмэйдэх үлэ манна сытар. Үп-харчы көрүлүннөүгө турунуохтот диир буоллааха улахан сыыстарылы тахсар. Дьиниһэн улууе кивингэр эрэ буолбакка нэһиликтэргэ эмиз эрэ тарыһымы, охсунуу үлэтэ күөскэ барылааха. Бейүөлүк тас көстүүтэ дээн бэрт кизин хабааннаах өйдөбүл, биир кыра ыстатыйага баһат. Онон тэһийт барбатпын, мистэлтигэр быһаарылар үлэ.

тыһараах киһи эрэ үөрэ истэр, иһирэх нэһилтэх тыһараах арыалараахпыт. Айылыа ити маньылаах сиригэр. Талыы, Тилба Тапта урэх хоннохторугар, быттыктарыгар Чурапчы дьоно, ордук тэригэлэриһэн сыһан сыһыанар, ыһахтыыр мистэлтэрдээхтэр ээ. Дойдубут ити үтүө мистэлтэригэр ыһыттырары сыһыанар, күүдүйтүгэр сонун тэрээһини быһааньылар буоллар, бэйэр сүүйүүлээх буолуох этэ.

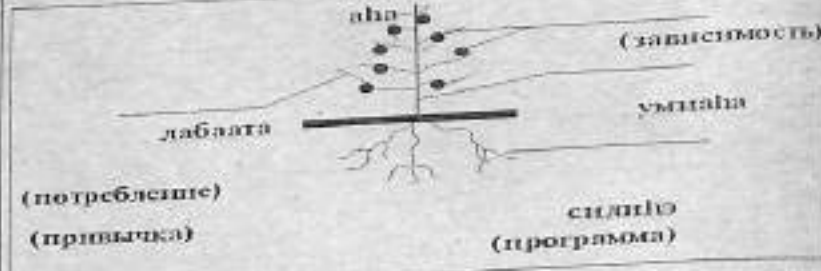
Санаа атастаһытын быһытынан өссө биир тэрдээхпит. Чурапчыбытын туһунан көрдөлөн, кэргэтээн сэрэстэтиэхпитин сөбүй? Мас олордон бу хаалыт кылгас кэмгэ кыайа хото тутуохтот диир кэрээйи. Сибэкки. Биир сайын иһигэр ситэр умайабына да, уулуссаны да кэрээтэр, кэрэ көстүүнү бизэрэр сибэкки эрэ биир. Аан дойду барыта сибэккигэ суулан олорор ээ. «Уубут суох», «мессыианьыт суох» дээн суогу эрэ ааза олордоххо кырдык туох да кыайтары суога. Оттон «оноробут», «кыайыбыт» диэтэххэ Чурапчы дьоно кыайыахтара суох! Норуот күүһэ — көмүл күүһэ! Онон Чурапчы эбэ кини сирдэрин, киирэр аартыктан иһирэкт оркуола томторугар дээн араас сиздэрэй өһнөөх сибэкки дьөрбөтүгүн сымнар кыах баар.

Түмүктөр биири этэрдээхпит. Кизин Сахабыт сирин ыраах улуустарыгар олорор Чурапчы киһигэ барахсан бу ыһытылаахтаах ооньчууларга өйүгүн-санаатынан күннэтэ ыһыла, сураһа бийигини кытта бииргэ олордого «дойдум дьоно тоһо эрэ түбүгүрэн, үлэстэн-хамсаан эрэлэр, барыта үрдүк таһымаахтык бирдэр-дизин санаалар санаата ол эрэ буолуо. Дьоккускин куоракка «чурапчылар түмүсүлэр» бу доһун хамсааһынтан туора турхытара чуолкай. Кыайы барытын туһанан, өйбүтүн-санаабытын холбоон «Манчаары ооньчууларын» үрдүк таһымаа ыһыртта турунуохсунуй.

С.П.МАКАРОВ,
СР Тыһыт хайыыыһытын үтүктэх үлэһитэ, Сылга иһилиһин бочуоттаах олохтооро.

Доруобуйа харыстабыла

КУАҔАН ДЬАЛЛЫКТАРТАН БОСХОЛОНУУ ҮӨРЭБЭ

Арыгылаһыт, табахтаһыт ыарыы буолбатах, киһи өйө-санаата баайылыта (зависимости ум) буолар. Киһини өйдөтөт, үөрөтөн эрэ арыгытан, табахтаан толору босхолуоха өгт.

Ол Шичко маһа дээн сөмөлтөн үүгүтэйик көстөр. (Уруһуй).

Бу иһиннээри арыгытан эмтэнэр, бэри нымалар (кодирование, психоз о.д.а.) мас үөһэ эрэ оттун суох онороллор, оттон ситиһэ хаалан хаалар. Хайа эрэ кэм кэннигэн мас ситиһиттэн халтаан үүнэн кэлэр, киһи төттөрү иһэн кэлэр. Оттон Шичко нымата мас ситиһин (программаны) суох онорор, ол иһин иккитин үүнэр кыага суох. Бу нымата сүрүн өйдөбүлэ иһиннэ ситэр. Программа дээн тугуй?

Арыгы, табак уонна үөрүү-көгүү дээн, үрүн-хара дэһит курдук алдас түс-туһунан, утарыта туран өйдөбүлүлээхтэр. Бу икки өйдөбүлдэри арааран чуолкайдык өйдүүктээхпит, тутуохтукхыт. Ол өйдүүктээхпит, тутуохтукхыт. Ол аһа быраһыһынныктар арыгыта суох анардас үөрүү-көгүү, ооньчуу-көр эрэ арыгытаах барылаахтар.

Дьэ ити этэр арыгы иһиниһит, табак тардарбыт программата угуһондойлор онорбут психологическай үөрөхт-эринэн, Г.А.Шичко ныматынан суох оһоһулар. Бу олус босхолуу, киһи барыта кыайар кыластаах үөрөбү. Уон күн устата киһи бэйэтэ үлэстэн, 2-3 час лекция истэн, дневник толорон, өйүн-санаатын борзодуктир, программаттан ыһаастанар. Үөрөхкө сыһыар кыһаттан киһи бэйэтэ баһынан 10 күн көтүлүткэ сыһыара, үлэһирэ эрэ ирдэнэр.

Арыгы иһитин программа кыһааһыгар өйдөтүгүннэһиттэр арыгы үөрүүнү-көгүүнү кытары сибээстээн иһэн, сурулан хаалар. Киһил оһону родюмтан үөрэн-көтөн шампанскайынан, арыгынан көрсөбүт. Онон олоһун быһаһан туһары төрөөбүт күннэр, араас үөрүүлээх-көгүүлээх быраһыһынныктар арыгыта суох барбаттар. Ити барыта оһо ыраас сибээһэй өйүгэр, мэйигитигэр диринтих сурулан, олорон хаалар.

Нымата арыгытан, табахтаан эрэ дээн буолбакка бэри тастин киирбит, киһигэ сонноһуллубут дьайыһылартан босхолонорго туһалаах.

Сиргэ оһон сытар иһирк киһи, алкоголик, арыгы куһаҕаны эрэ туһунан көрдөрөр.

Арыгы, табак киһигэ анардас куһаҕаны эрэ аһааллар: өтүү-сүүтү, этини-охсунуу, кэргэнитигэр араһыһылар, араас оһоллорго түбүйүннэр, чирчик оһолор төрөөһүннэрэ барыта арыгыны кытары сибээстээхтэр.

Арыгы, табак киһи айыһыттар сөһ түбөспөт, киһигэ таһытын киирбит, сонноһуллубут дьэкт, наркотик буолаллар. Киһи этэ-сигэ баһтан кыраттан садалан сыһыа үөрэнэн тутулука (зависимость) киирэн хаалар. Онон өйө-санаата тастан көмөтө суох кыайыт босхолонмот турука киирэр.

Нымата арыгы, табак дьайыһыттан босхолонорго мантай бийиги бэйэбит, хас биирдэ киһи, бу үөрүнэ барытаахтык, биһиктээхпит.

В.М. КУЗЬМИНА,
врач-гомеопат, психотерапевт, криолог.

Муниципальное образование «Чурапчинский улус (район)» Республики Саха (Якутия)

РАСПОЯЖЕНИЕ

от 11 января 2012 г.

Об образовании в МО «Чурапчинский улус (район)» избирательных участков по выборам Президента Российской Федерации

- 1. **Аларский избирательный участок № 669** – территория Аларского наслега, центр с.Челара, средняя школа, тел. 28-286;
- 2. **Бахытский избирательный участок № 670** – территория Бахытского наслега, центр с.Токон, средняя школа, тел. 28-569;
- 3. **Болтогинский избирательный участок № 671** – территория Болтогинского наслега, центр с.Харбала-2, начальная школа, тел. 25-551;
- 4. **Кыдылский избирательный участок № 672** – территория участка Кыдыл Болтогинского наслега, центр с.Кыдыл, школа, тел. 25-514;
- 5. **Хатылский избирательный участок № 673** – территория Хатылского наслега, центр с.Харбала-1, начальная школа, тел. 25-304;
- 6. **Болугурский избирательный участок № 674** – территория Болугурского наслега, центр с.Мындай, средняя школа, тел.29-233;
- 7. **Соловьевский избирательный участок № 675** – территория с.Мырыла Соловьевского наслега, центр с.Мырыла, средняя школа, тел. 29-423;
- 8. **Хайылахский избирательный участок № 676** – территория участка Хайылах Соловьевского наслега, центр с.Хайылах, школа, тел. 23-108;
- 9. **Арылахский избирательный участок № 677** – территория участка Арылахского наслега, центр с.Аредях, средняя школа, тел. 23-774;
- 10. **Кытанаский избирательный участок № 678** – территория Кытанаского наслега, центр с.Кытанас, центр досуга, 23-645;
- 11. **Мугудайский избирательный участок № 679** – территория Мугудайского наслега, центр с.Мархый, средняя школа, тел. 27-676;
- 12. **Телейский избирательный участок № 680** – территория Телейского наслега, центр с.Телей-Диринг, средняя школа, тел. 27-399;
- 13. **Окулунский избирательный участок № 681** – территория с.Дьабыл Окулунского наслега, центр с.Дьабыл,

- 14. **Юрях-Керский избирательный участок № 682** – территория участка Юрях-Кер Окулунского наслега, центр с.Юрях-Кер, СДК, тел.24-355;
- 15. **Усуу-Кельский избирательный участок № 683** – территория с.Усуу-Кель Сыланского наслега, центр с.Усуу-Кюель, начальная школа, тел. 23-384;
- 16. **Улахан-Кельский избирательный участок № 684** – территория участка Улахан-Кель Сыланского наслега, центр с.Улахан-Кель, школа, тел. 23-317;
- 17. **Тениский избирательный участок № 685** – территория участка Тен Сыланского наслега, центр с.Огусур, школа-сад, тел. 23-323;
- 18. **Борский избирательный участок № 686** – территория участка Бор Сыланского наслега, центр с.Борэ, школа, тел.23-310;
- 19. **Юронт-Кельский избирательный участок № 687** – территория с.Юронт-Кель Халарского наслега, центр с.Юронт-Кель, средняя школа, тел. 26-525;
- 20. **Оргский избирательный участок № 688** – территория участка Орг Халарского наслега, центр с.Орга, школа-сад, тел. 26-331;
- 21. **Мельжэнский избирательный участок № 689** – территория участка Мельжэн Халтогинского наслега, центр Улахан-Эбэ, дом культуры, тел. 26-311;
- 22. **Халтогинский избирательный участок № 690** – территория с.Диринг Халтогинского наслега, центр с.Диринг, средняя школа, тел. 26-343;
- 23. **Чакурский избирательный участок № 691** – территория Чакурского наслега, центр с.Чакур, средняя школа, тел. 26-743;
- 24. **Туора-Кельский избирательный участок № 692** – территория Хайытского наслега, центр с.Хайытсад, средняя школа, тел. 26-643;
- 25. **Центральный избирательный участок № 693** – территория Чурапчинского наслега с южной стороны моста им.Д.П.Лазарева, далее по северной стороне ул.Ярославского до пересечения ул.Комсомольская, далее по восточной стороне до пересечения ул.Красильникова, далее по восточной стороне ул.Красильникова до пересечения улиц П.Алексева, далее по северной стороне ул. П.Алексева до заезда в микрорайон Ньыдыли, по восточной стороне заезда

- в микрорайон Ньыдыли до кладбища Мурун-Тымпына, далее по северной стороне реки Ньыдыли до ул.Рабочая, далее по восточной стороне обхватывая «Брыл Тумус» вдоль берега озера Чурапчы до моста им.Д.П.Лазарева. ЦД «Айылыаһ», тел. 41-482;
- 26. **Колганский избирательный участок № 694** – территория Чурапчинского наслега с перекрестка улиц Эридик Эристини и Трактовая, вдоль улицы Эридик Эристина и Ленина. Далее по северной стороне ул.Ленина до пересечения улиц Ленина и Комсомольская. Далее по северной стороне ул.Ленина до пересечения улиц Красильникова и П.Алексева до заезда в микрорайон Ньыдыли, далее по западной стороне заезда в район Ньыдыли обхватывая весь район Ньыдыли, пересекая трассу Чурапчы-Сылан вдоль проселочной дороги обхватывая всю западную часть с.Чурапчы до пересечения ул.Трактовая и Эридик Эристини. Чурапчинская улусная полиция, тел. 42-445;
- 27. **Марыкский избирательный участок № 695** – территория Чурапчинского наслега с северной стороны моста им.Д.П.Лазарева вдоль северного берега реки Куохара до западной стороны дельты «Кэскил» по южной стороне ул.Ярославского до перекрестка с ул.Комсомольская, далее по восточной стороне ул.Комсомольской до пересечения микрорайон «Молодежный». Далее по северной стороне ул.Трактовая до пересечения ул.К.-Маркса далее по западной стороне ул.Кард Маркса до моста Лазарева. Музыкальная школа, тел. 41-585;
- 28. **Чаринский избирательный участок № 696** – территория Чурапчинского наслега от южной стороны моста им. Лазарева и по восточной стороне улицы К.Маркса до пересечения улиц К.Маркса и Трактовая. Далее по северной стороне ул.Трактовая обхватывая территорию Аэропорт, и включая Нижний склад, включая весь микрорайон РЭС им.Лазарева. Учебный центр «Ары», тел. 41-040;
- 29. **Носгородский избирательный участок № 697** – территория Чурапчинского наслега с моста Мурун-Тымпына вдоль северного берега озера Чурапчы до конца и поселок «Институтский», далее обхватывая северную часть Мурун-Тымпына до границы территории Ньыдыли Мурун-Тымпына, ЧГИФКНС, тел. 42-515.

С.И. ЯКОВЛЕВ,
глава муниципального образования МО «Чурапчинский улус (район)».

ЭБЭР ДАЛИМБИЙТ!

Күндү батылыгын, ээлийбитин Анна Алексеевна МАКАРОВНЫ 60 саасын туолбут олодун балга күнүнөн ис сүрөхтөн эбэрдэлибиз!

Дьобун мааны күндү кинибитин, таттыык батылыгын, ээлийбитин Россия Федерация эркинин туйгууну, үлэ ветеранын, Чурапчыга куллария маарымын сөбүдессейин Зоя Васильевна ФЕДОРОВНЫ үлэ анарык үбүлүйүгүн илтипик - истиник эбэрдэлибиз!

Таттыык арыбыт, эбэбит Мылалзайы нэһилээтин олохтоо Михаил Григорьевич АДРИХИНСКАЙЫ 65 саасын туолар көрө-балга күтүгүнөн ис сүрөхтөн эбэрдэлибиз!

Күндүтүк саныыр, таттыыр, убаастыр кэргэмийн, күн - күбэй ийэбитин, истиник саныыр ээлийбитин, амарах дууһаык эбэбитин, Балтоно нэһилээтин олохтоон, Сөбүдессей Союз кооперациятын туйгууну, үлэ ветеранын Софья Ивановна ДОГДОНОВНЫ 60 саасын туолар үбүлүйүгүн күтүгүнөн долуйан туран эбэрдэлибиз!

Эбэрдэн кытта кэргэниң, оворун, сөңнэриң. Күндүтүк саныыр, таттыыр, убаастыр кэргэмийн, күн - күбэй ийэбитин, истиник саныыр ээлийбитин, амарах дууһаык эбэбитин, Балтоно нэһилээтин олохтоон, Сөбүдессей Союз кооперациятын туйгууну, үлэ ветеранын Софья Ивановна ДОГДОНОВНЫ 60 саасын туолар үбүлүйүгүн күтүгүнөн долуйан туран эбэрдэлибиз!

Эбэрдэн кытта кэргэниң, оворун, сөңнэриң, кыргытырың, улун, кийиңиң, сөңнөриң, биригэ төрөбүттэриң дьэ кэргэтэри Собихиннар, Дьячковскийнар, Никитиннар, Кузыминнар.

10-наах, бууттарыгар СМ, V бөңөөтөөх, уна кулаңа мунур, дьарылаах сизр биз сүгүстэннибиз. Биһилэй алаһыттан саас арыксыбыт, ким көрбүт бу телефонна биһэрэргитизер көрдөһүбүт. Тел: 8-914-299-72-15, дом: 42-083.

Чурапчы нэһилээтин олохтоо МАКАРОВ Александр Егорович олохтон туорабытынан кэргэниңэр Дария Павловнага, оворугар, чугас аймактарыгар кутурраммытын тирээбиз. Чурапчы улуунун тартиптэриң профессионалларын координационнай сөбөстэ.

Редактор - директор А.А. ЗАХАРОВ. Редактор-директоры солбуйааччы, культура, быраан, доруобуйа харыстыбын отдело - О.В. ТРОФИМОВА. Эпизиттир секретары, сурук отдела - Е.Г. МАКАРИНСКАЯ. Ыччат уонна үөрэх отдела, литературнай сотрудник - Н.Н. ПУХОВА. Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела - А.М. СЛЕПЦОВ. Корректор - В.Н. ПЕТРОВА. Верстальщик - Л.К. ПОПОВА. Бэчээттээччи - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ, С.А. ПАВЛОВ.

01 уһитиннэрэр

ИЭДЭЭН КҮҮППЭТЭХ ӨТТҮТТЭН КЭЛЭРИН УМНУМАН

Сылбыт бүтэн сыга сылгы үктэннибит. Сыга дьыллыыкы бырааһыныык оробулууртэр республикабытыгар дьон өтүүтөөх баһарлар тарыстылар. Ол күрөөк, тохсунуу 5 күнүгэр Амма нэһилээтэр 2 эбэрдээх уоһай дьэ бүтүгүнүү уһайа, баһар түмүгэр 2 улахан кыһа, 2 оро быһаһамматтар, биһр 80 састаах дьэ эбэрдээх баһары кыһа кыһа сүөрүмэ суоһунна. 35 күн оворор дьэ эбэрдээх уоһа суох маһылар.

Утуе баһарлар бойбөтө уотан сэрэбэ суох буоларбытынан, баһарынай бырыһылаһары кэһэрбитигин буоларын умнууһорун!

Полиция мунууга

САГА ДЬЫЛЛААҔЫ ӨРӨБҮЛЛЭР ТҮМҮКТЭРЭ

Сыга дьыллыыкы бырааһыныык оробулууртэр үөрүүнү-көтүүнү тэбэ сорок састаах үтө хоһолтоһу араллар. Сэрэһилэриң күрөөк, оворор сүрүн биричиинэниң арытымы иһин буслар.

1958 сыллаах Чурапчытан гр. Д., 1967 сыллаах Чурапчытан гр. Д. уонна 1978 сыллаах Чурапчытан гр. С. дуһуурунай чэаска аралланылар. Бырааһыныык кэмэриңэр барыта 47 кыһа сөбүдессейин мөһөтө арыты истиник туруктаах сыһыны иһин административнай мөһөтө тардылына. Туһулан кэлээччилэр ортокурулар бэрээдэги өрүү кэлээччилэр үтүстэр, устулуоннар суохтар.

РЕСПУБЛИКА ЧЕМПИОННАРЫНАН БУОЛЛУЛАР

Тохсунуу 10 күнүгэр Дьокуускай куоракка Россия Геройа А.А. Рыжиков сырдак кэриһиңэр састаах мьһамылар СР Ис дьыллары мөһөтөһөтөһүн ыһыага күрөөкөһиңиңэр "Чурапчылар" муниципаллар икки ардыларынаагы отделан полиция капитана Дмитрий Евграфов капитанаах хаманды кыһаңа кыһаыны ыһа, уопсай хамандының чэаска бастаы мөһөтөһөтөһүн тигистэ.

Уопсай чэаска педьестал иккис үктэниңэр СР ИДМ бастаы бэһэмээһин кыһаы хамандыта тадыста, үтөс мөһөтөһүн Дьокуускайлары ОМОН сулууската ыһа. Оттон кыһаылаах аһыт, этилибитин күрдүк, "Чурапчылар" муниципаллар икки ардыларынаагы отдел хамандыта ыһа, көбө сыһар кубоһыниң, вымпельинан уонна грамотанан наһардыллына. Биричиинэни кыһаылаахтар грамотаны кытта сыаналаах биричиинэни туһулар.

Чурапчы нэһилээтин олохтоо СЕРГЕЕВ Николай Викторович уһун ырахан ырылтан олохтон туорабытынан оворлоругар, сөңнэриңэр, чугас аймактарыгар, биригэ үлэһин коллегиябытыгар, баһыгар Любовь Викторовна Антипинага, кыһа дьэ кэргэниңэр ширин кутурраммытын тирээбиз. Чурапчыгагы федеральнай кичилейстө коллективна, профкома.

Оһулуунун төрүттөөх Дьокуускай куорат олохтоо ФОМИНА Акулина Петровна олохтон туорабытынан оворлоругар, кыһаыгар «Кэскил» уһууһун сөбүдессейиңэр Григорьевна Анастасия Афанасьевнага, чугас аймактарыгар дирин кутурраммытын тирээбиз. «Кэскил» уһууһун коллективна, үөрэх управлениһа, үөрэх үкэһитэриң профессионаллар комитетэ.

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительство, Чурапчы улуунун "Сага олох" редакционнай-издательской холбоһук государственной учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сохуоннарын туйуууну хантуруулуур уонна регистрациялыыр РФ бэһээкэ СР региональной управлениһыгар 2011 с. аһыныны 13 күнүгэр регистрационнай нүмэрэ - ПИ №14-0190.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарыт: редактор - 41-332, отделлар - 41-265, 41-358. E-mail: zanaoloh@mail.ru. бэһээкэ сакаас: № 2 (10435) Тираж 2228. Хаһыт сманата: 10 солк.

